

STADSWANDELING

HIGHLIGHTS DENDERMONDE

4,3

KILOMETERS

75

MINUTEN

17

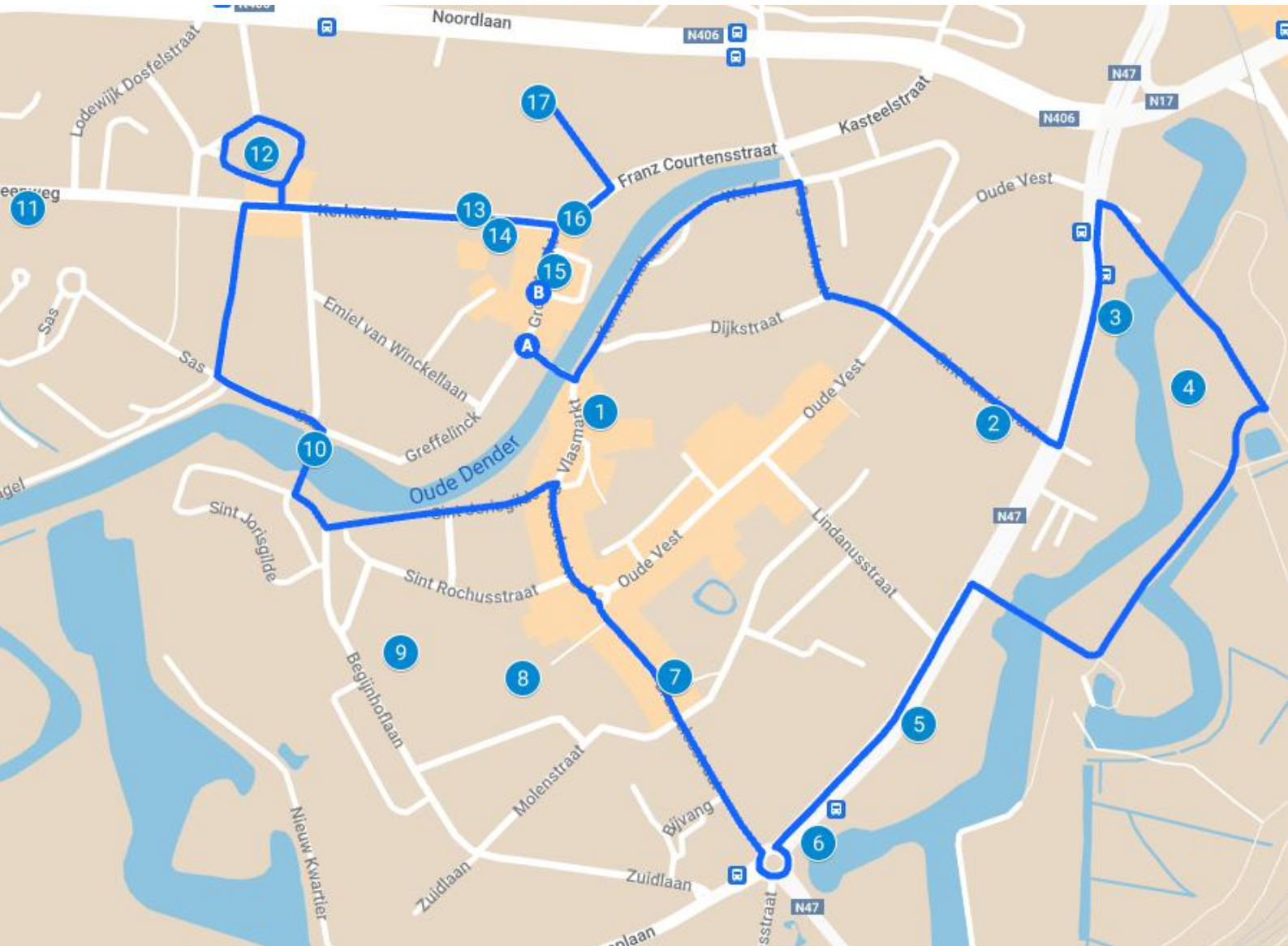
LOCATIES

- 1 Sint Pieter en Paulusabdij | Vlasmarkt 231
- 2 Gevangenis van Dendermonde | Sint Jacobstraat 26
- 3 Mechelse Poort
- 4 Voormalig kruitmagazijn
- 5 Bastion V
- 6 Brusselse Poort
- 7 Parochiekerk St Gillis Binnen | Heldenplein
- 8 Sint-Alexiusbegijnhof
- 9 Begijnhofmuseum en Museum voor Volkskunde | Begijnhof 11-24-25
- 10 sas
- 11 Monument Gentse Poort |
- 12 Onze Lieve Vrouwekerk | Onzelievevrouwekerkplein
- 13 CC Belgica Dendermonde | Kerkstraat 24
- 14 Vleeshuismuseum | Grote Markt 32
- 15 Stadhuis, Belfort en Lakenhalle | Grote Markt 21/37
- 16 Justitiepaleis| Justitieplein 1
- 17 Bomvrije kazerne

STADSWANDELING

HIGHLIGHTS DENDERMONDE

STADSWANDELING

Het startpunt van deze stadswandeling is bij de Sint-Pieter- & Paulusabdij aan de Vlasmarkt in Dendermonde.

De Sint-Pieters- en Paulusabdij ligt in het hart van de stad. De abdij is helaas slechts eenmaal per jaar geopend, op pinkstermaandag. De kerk van de abdij kun je het hele jaar door bezoeken.

Loop vanaf de Vlasmarkt de Kon. Astridlaan op. Vervolg je weg over Werf. Ga rechts naar de Bogaerdstraat en links naar de Dijkstraat. Loop verder rechtdoor door de Sint Jacobstraat. Hier vind je de gevangenis van Dendermonde.

In 1860-1863 werd in de Sint-Jacobstraat een nieuwe rijksgevangenis opgetrokken. Deze gevangenis heeft drie vleugels en telt drie bouwlagen. De totale capaciteit bedraagt ongeveer 160 mannelijke gedetineerden.

Loop langs de gevangenis en ga aan het eind van de straat linksaf. Je loopt nu op de Leopoldlaan. Aan je rechterhand zie je de Mechelse Poort.

3

Net als zijn tweelingbroer, de Brusselse Poort, behoorde de Mechelse Poort uit 1822 tot een toegangscomplex in de verdedigingswal. Aan de stadszijde werd ze geflankeerd door twee wachtlokalen. Door de (nu gerestaureerde) boog liep je over de binnenbrug naar het Ravelijn. Daarop stond de buitenpoort vanwaar je via de buitenbrug de straatweg richting Mechelen bereikte.

STADSWANDELING

Na de Mechelse Poort ga je rechtsaf het park in. Na ongeveer 200 meter kom je langs een voormalig kruitmagazijn. Ga in het park de eerste rechts. Loop dit pad af en ga met de bocht mee naar rechts. Je komt nu weer uit op de Leopoldlaan.

Dit bijzondere, half ingegraven gebouw, was een kruitmagazijn. Dankzij de metersdikke beschermlaag, was het de meest veilige plek om buskruit en munitie te bewaren. Vandaag de dag is het een veilig verblijf voor vleermuizen.

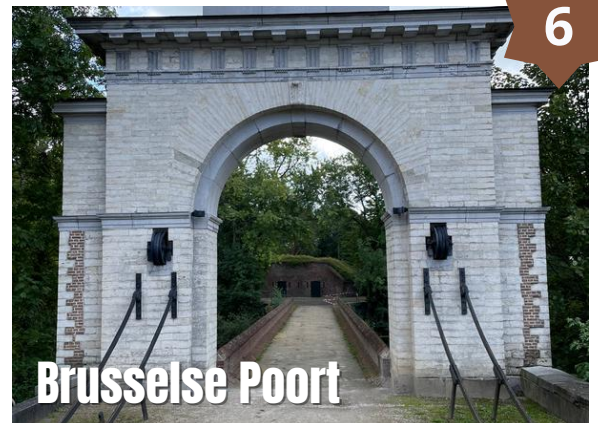
Ga linksaf de Leopoldlaan op. Na ongeveer 150 meter zie je aan je linkerhand Bastion vijf. Loop door tot aan de rotonde. Bij de rotonde staat de Brusselse Poort.

5

Een bastion of een bolwerk is een uitspringend verdedigingswerk van aarde of steen dat deel uitmaakt van een vesting. Dit is bastion V van de Dendermonde. Op deze plek was vanaf 1917 een tweede slachtlocatie in Dendermonde, naast de officiële slachtlocatie aan de Groentenmarkt. In 1940 verhuisde het officiële slachthuis naar Grembergen en het slachthuis in de kazematten sloot daarop in juni 1942.

De Brusselse Poort is de ingang van het stadspark en is één van de twee resterende poorten van de vroegere vesting rond de stad. De Brusselse Poort werd al vermeld in 1295-1296 als een van de vier stadspoorten van de stad. Na onder andere de vernieling tijdens het Gentse beleg in 1380, de beschadiging bij de belegering van 1584 en de daaropvolgende herstellingen, werd de stadspoort uit de middeleeuwen uiteindelijk in 1822 gesloopt.

STADSWANDELING

Ga bij de rotonde rechtsaf, zodat je op de Brusselsestraat uitkomt. Loop ongeveer 200 meter rechtdoor, totdat je aan je rechterhand Parochiekerk Sint-Gillis-Binnen tegenkomt. Nog iets verderop vind je aan je linkerhand het Sint-Alexiusbegijnhof met op het hofje het Begijnhofmuseum en Museum voor Volkskunde.

7

Parochiekerk St Gillis Binnen

De parochiekerk Sint-Gillis-Binnen bevindt zich binnen de oude stad van Dendermonde. De toevoeging "binnen" kwam toen de stad uitbreidde en er ook parochie Sint-Gillis-Buiten ontstond. Het kerkje heeft staat op de plaats van de oudste nederzetting en heeft een barokke gevel. De kerk is elke morgen open van 9.30 - 12.00 uur.

Het Sint Alexiusbegijnhof is een typisch pleinbegijnhof. Het werd gesticht in 1288 en heeft een trapeziumvormig binnenplein. Het begijnhof bestaat nu uit 61 huisjes en een kerk. Eind zeventiende eeuw, tijdens de hoogtijdagen, verbleven er meer dan 200 begijnen!

8

Sint-Alexiusbegijnhof

9

Begijnhofmuseum en museum voor Volkskunde

In het begijnhofmuseum en museum voor Volkskunde maak je kennis met het leven van alledag, zoals dat zich in de negentiende en begin van de twintigste eeuw hier afspeelde: het huishouden, de behuizing, het werk, de ontspanning. Kortom het leven zelf. In begijnwoningen nummer 11 en nummer 25 werden kamers gereconstrueerd en in nummer 25 werd in de overblijvende kamers het Museum voor Volkskunde geopend. Later werd het museum verder uitgebreid met nummer 24, de infirmerie uit 1709.

Vervolg je route door de Brusselsestraat en ga bij de rotonde rechtdoor. Aan het eind van de Brusselsestraat ga je linksaf naar Sint Jorisgilde. Loop totdat je bij het sluizencomplex (SAS) komt. Steek hier het water over.

STADSWANDELING

In 1668-1669 bouwde Dendermonde dit sluizencomplex met een centrale vaargeul voorzien van puntige ijsbrekers. Op de sluismuren en op beide oevers stonden bakstenen gebouwtjes voor vier watermolens: een roggemolen op de linkeroever, een tarwe- en brasmolen voor veevoeder op de sluismuren en op de rechteroever een schors- en een oliemolen die op hetzelfde waterrad draaiden. Over het gehele sas lag een beweegbare houten loopbrug. Rond 1900 werden alle molens gesloopt.

10

Als je het water over bent, ga je links. Neem vervolgens de tweede straat rechts, dit is de Prudens van Duysestraat. Aan het eind van deze straat loop je aan tegen de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Als je het monument van de Gentse Poort wilt zien, maak je een uitstapje naar links. Het monument staat dan na ongeveer 200 meter aan je linkerhand. De route gaat rechtsaf de Kerkstraat in.

11

De Gentse poort uit 1824 werd volledig afgebroken, in tegenstelling tot de Brusselse Poort en de Mechelse Poort (1822). De sluitsteen in de vorm van een monumentale ramskop werd gered. In 1994 werd de steen verwerkt in een sober gedenkteken ter hoogte van het Aymonshof, waar de stadspoort ooit had gestaan.

De Onze-Lieve-Vrouwekerk is een ware schatkamer van religieuze kunst! Je vindt er schilderijen van Vlaamse meesters zoals Antoon van Dyck, Gaspar de Crayer en David Teniers de Oude. De kerk is een prachtig voorbeeld van Scheldegotiek

12

STADSWANDELING

Loop door de Kerkstraat en aan de linkerkant passeer je CC Belgica Dendermonde. Schuin ertegenover staat het Vleeshuismuseum.

13

CC Belgica was ooit Zaal en Cinema Belgica en maakt deel uit van een beschermd stadsgezicht. Op het puin van de in 1914 verwoeste woning van wijlen burgemeester, minister en olieslager Leo De Bruyn, liet de NV Burgerskring een complex in neobarokstijl optrekken. Dit complex omvatte een schouwburg, een brasserie en vier vergaderzalen. Het aanpalende herenhuis Van Winckel is beschermd als stadsgezicht en monument. Het gebouw is ingericht als onderdeel van het CC Belgica met behoud van oorspronkelijke interieurelementen. Indrukwekkend is de traphal met prachtige bordestrap in neoclassicistische stijl. Ook in de tuin vinden culturele events plaats.

Tussen 1460 en 1462 werd hier het huidige Vleeshuis gebouwd, op dezelfde plaats als zijn voorganger uit 1293. In de hal mochten lokale beenhouwers enkel hier hun vleeswaren aan particulieren verkopen. In de loop der eeuwen heeft het Vleeshuis dienst gedaan als vlees- en lakenhalle, schepenhuis, vierschaar, gevangenis, gildekamer, toneelzaal en wachtlokaal. In 1862 verdwenen de laatste 'vleesbanken'. Sinds 1899 fungeert het Vleeshuis als oudheidkundig museum. In 1914 ontsnapte het op het nippertje aan een brand en in 1943 werd het als monument beschermd.

14

Ga rechtsaf naar de Grote Markt om hier het stadhuis, Belfort en Lakenhalle van Dendermonde te bewonderen. Ga vervolgens terug en vervolg je weg via het Justitieplein. Bij de Kazernestraat ga je links en hier vind je het eindpunt van deze route: de Bomvrije kazerne.

STADSWANDELING

15

Het Stadhuis, de voormalige Lakenhalle, is een pronkstuk van Vlaamse middeleeuwse bouwkunst. Vooral tijdens de zomermaanden ziet het Stadhuis er prachtig uit, versierd met kleurrijke bloemen en met de elf heraldische vlaggen. In het Stadhuis kan de bezoeker kennismaken met het prachtige interieur en de talrijke schilderijen van de Dendermondse schildersschool. Het Belfort, dat in 1999 door Unesco beschermd werd als Werelderfgoed, herbergt sedert de 16e eeuw een beiaard.

Het Justitiepaleis is gebouwd op de historische plaats waar tot in de tweede helft van de zestiende eeuw de oude burcht van de heren van Dendermonde stond. Hier werd sinds de middeleeuwen recht gesproken. Het oorspronkelijke gebouw werd in oktober 1914 door brand verwoest. De ruïnes werden tijdens de oorlog afgebroken en tussen 1923 en 1927 vervangen door het huidige Justitiepaleis. Het monument is een bepalende factor in het stadsbeeld. Vanuit de verschillende toegangswegen van Dendermonde is het gebouw steeds prominent in beeld.

17

Dit imposante kazernegebouw uit 1828-1830 was onderdeel van de Nederlandse Vestingwerken in Dendermonde. Het gebouw van omgeven door een gracht en een muur en toegankelijk via de smeedijzeren poort in de doodlopende Kazernestraat. Net buiten het hek hield een soldaat de wacht in het wachthuisje. In de loop van de 19e eeuw bouwde het Belgische leger diverse dienstgebouwen, wachtlokalen en woningen voor onderofficieren langs de omheiningsmuur. In de jaren 50 werd het dak van de kazerne vervangen en verloor het zijn "bomvrijheid".

Espl@ra

---

www.esplora.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van Esplora.